

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΡΟΥΠΑ	17
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	19
ΠΡΟΔΙΑΘΕΣΗ: ΤΟ ΧΑΛΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ	23

Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΧΑΛΙΟΥ

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥ ΧΑΛΙΟΥ	33
Τα υλικά	33
Το μαλλί	34
Το μετάξι	36
Το βαμβάκι	37
Η βαφή	39
Φυσικές βαφές	39
Η προετοιμασία των νημάτων για τη βαφή	40
Μέθοδοι βαφής με φυσικές χρωστικές ουσίες.....	41
Χημικές βαφές	42
Η ύφανση	44
Ο αργαλειός	44
Η τεχνική της ύφανσης και τα εργαλεία.....	46
Είδη ύφανσης	49
Από τον αργαλειό στην πώληση.....	57
Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΧΑΛΙΟΥ	59

Η μορφολογική διάχριση του χαλιού	59
Τα γεωμετρικά χαλιά	61
Τα λουλουδιαστά χαλιά	66
Τα μεικτά χαλιά	66
Ο συμβολισμός των σχεδίων	67
Σύμβολα από τον κόσμο των φυτών και ζώων	72
Σύμβολα από τον κόσμο της αστρολογίας	73
Ο συμβολισμός των χρωμάτων	74
Τα μοτίβα των χαλιών	74
Το λαχούρι	75
Η σβάστικα	77
Η παλμέτα	78
Η ροζέτα ή ρόδακας	78
Το χεράτι	79
Τα αραβουργήματα	80
Χαλιά με θέμα	84
Το προσευχητάρι ή χαλί προσευχής	85
Το δέντρο της ζωής	87
Το μενταγιόν	90
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΑΛΙΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ	92
Τα νομαδικά χαλιά	92
Τα οικοτεχνικά χαλιά	100
Τα χαλιά των αυλικών συντεχνιών	102
Τα χαλιά των εργαστηρίων των πόλεων	102

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΑΛΙΟΥ

Η ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΘΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	109
Η ΓΕΝΕΣΗ ΤΗΣ ΤΑΠΗΤΟΥΡΓΙΑΣ	111
ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΧΑΛΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ	112
ΤΑ ΠΑΖΙΡΙΚ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΧΑΛΙΩΝ	114
Η ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ	116
Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΡΑΒΩΝ	118

Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΤΑΤΑΡΩΝ ΝΟΜΑΔΩΝ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΜΑΝΟΙ	119
ΟΙ ΣΕΛΤΖΟΥΚΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΧΑΛΙ	121
ΟΙ ΜΑΜΕΛΟΥΓΚΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΧΑΛΙ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ	124
ΟΙ ΜΟΓΓΟΛΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑΣΤΟ ΧΑΛΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΣΙΑ	126
ΟΙ ΣΑΦΑΒΙΔΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΧΑΛΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΣΙΑ	128
Κατηγορίες περσικών χαλιών	130
Τα χαλιά Αρντεμπίλ και το θέμα του μενταγιόν	131
Τα «πολωνέζικα» χαλιά	133
Τα πορτογαλικά χαλιά	134
Χαλιά με θέμα το βάζο	135
Χαλιά με θέμα τον κήπο	135
Χαλιά με θέμα δέντρα και θάμνους	137
Χαλιά με θέμα το κυνήγι	139
Τα χαλιά Σανγκούζκο	139
Χαλιά με θέμα ανθρώπινες μορφές και προσωπογραφίες	139
ΤΟ ΧΑΛΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΩΝ ΟΘΩΜΑΝΩΝ	141
Τα χαλιά Ουσάκ	144
Τα χαλιά τύπου «Λόττο» και «Χόλμπαϊν»	145
Τα τρανσυλβανικά προσευχητάρια	147
ΟΙ ΟΘΩΜΑΝΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΧΑΛΙ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ	148
Τα παρα-Μαμελούκικα χαλιά	148
Τα Καΐριν	150
ΟΙ ΜΟΥΓΚΑΛ ΚΑΙ ΤΟ ΧΑΛΙ ΣΤΗΝ ΙΝΔΙΑ	150
Το λουλουδιαστό χαλί της Ινδίας	152
Χαλιά με ζώα, σκηνές κυνηγιού, ανθρώπινες φιγούρες	152
Χαλιά προσευχητάρια	154
ΤΟ ΧΑΛΙ ΤΟΥ ΚΑΥΚΑΑΣΟΥ	154
Η συμβολή των Αρμενίων	155
Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΧΑΛΙΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 17ο ΚΑΙ ΤΟ 18ο ΑΙΩΝΑ	160

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΤΑΠΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΤΟ ΧΑΛΙ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΑΣ	165
Βορειοδυτική Περσία - Αζερούπαϊτζάν	166
Σάχσαβαν	166
Ταμπρίζ (ελλ. Ταυρίδα)	166
Χερίζ	167
Αρντεμπύλ ή Αρνταμπύλ	170
Σάραμπ	170
Μέσκιν	171
Κουρδιστάν και Νοτιοδυτική Περσία	172
Μπιτζάρ	172
Γκαρούς	173
Σενέ	173
Περιοχή Χαμαντάν	174
Λίλιαν	175
Μπιμπίκαμπαντ	175
Μπορσαλού	175
Χασέιναμπαντ	175
Ταφρές	175
Ζαντζάν	175
Κολιέι	177
Μαλάγιερ	177
Βις	177
Νότια, δυτική και κεντρική Περσία	177
Λορεστάν και οι νομάδες Λούροι	177
Γκαμπέ	179
Τα χαλιά των Μπαχτιάρι ή Μπαχτιάρι	181
Τα χαλιά των Κασγκάι	182
Σιράζ	185
Σεραμπάντ	185
Γιάλαμε	186
Κάμσα	186
Κεντρική Περσία	187
Κελαρντάς	187
Καρατζά	187
Τεχεράνη	187

Βαραμίν	188
Φεραχάν	190
Σαρούκ	190
Κομ	192
Κασάν	192
Σουλτάναμπαντή Αράκ	195
Τζοσαγκάν	195
Ισφαχάν	196
Ναΐν	198
Γιαζντ	198
Βορειοανατολική Περσία - Χορασάν	198
Κομπάντ-ε-Καβούς	198
Τα χαλιά των Κούρδων στην περιοχή Κισάν	201
Χορασάν	201
Μασάντ	201
Σαμπζαβάρ	202
Κασμάρ	202
Μουντ	202
Τα χαλιά των Βελούχων ή Μπελούτς	204
Νοτιοανατολική Περσία	205
Επαρχία Κερμάν	205
Τα χαλιά των Αφσάρ	207
ΤΟ ΧΑΛΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΑΣ (ΤΟΥΡΚΙΑ)	209
Δυτική Τουρκία	211
Κουμ Καπί	211
Χέρεκε	211
Μπαντιρμά (ελλ. Πάνορμος)	213
Τσανάκαλε (ελλ. Δαρδανέλια)	214
Μπούρσα (ελλ. Προύσα)	214
Μπέργκαμα (ελλ. Πέργαμος)	214
Τα χαλιά των Γιετσί-μπεντίρ	216
Γιορντές	216
Ντεμιρτσί	218
Κούλα	219
Ιζμίρ (ελλ. Σμύρνη)	219
Μιλάς	219
Φετχιγέ (ελλ. Μάκρη)	221

Ντοσέμαλτι	221
Ισπάρτα (ελλ. Σπάρτα)	221
Λαυτίκ (Ντενιζλί ή ελλ. Λαοδικία).....	222
Περιοχή Κόνυα (ελλ. Ικόνιο).....	222
Κεντρική Τουρκία	224
Κιρσεχίρ	224
Μουτσούρ	225
Καιζερί (ελλ. Καισάρεια)	225
Ουργκιούπ (ελλ. Προκόπι)	228
Άβανος	228
Γιάχιαλι	228
Νίγδη	230
Τάσπιναρο.....	230
Σιβάς	230
Μαλάτγια	231
Ανατολική Τουρκία	232
Τα χαλιά των Αζέρων	232
Καρς.....	232
Ερζερούμ (ελλ. Θεοδοσιούπολις)	233
Τα χαλιά των νομάδων Γιουρούκ	233
Τα χαλιά των Κούρδων.....	235
ΤΟ ΧΑΛΙ ΤΟΥ ΚΑΥΚΑΣΟΥ	237
Περιοχή Καζάκ	240
Καζάκ.....	240
Περιοχή Αρμενίας.....	244
Ερεβάν	244
Περιοχή Τζεντζέ	244
Περιοχή Σιρβάν.....	245
Μαρασαλί	245
Ακσταφά.....	245
Τσατζλί.....	245
Περιοχή Κούμπα	246
Κούμπα.....	246
Τσι-τσι.....	246
Περεπεντίλ	246
Σεϊχούρ.....	247

Περιοχές Λεσγκιστάν και Νταγκεστάν	249
Νταγκεστάν	250
Λέσγκι	250
Περιοχή Ταλίς.....	250
Ταλίς	251
Λευκοράν	251
Μογκάν	251
Περιοχή Καραμπάχ.....	251
Περιοχή Μπακού	254
ΤΟ ΧΑΛΙ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΜΑΝΩΝ ΣΤΟ ΔΥΤΙΚΟ ΤΟΥΡΚΕΣΤΑΝ	257
Η ιστορία και η παράδοση των Τουρκομάνων	257
Τα υφαντά των Τουρκομάνων	260
Το μοτίβο γκουλ.....	266
Οι Τουρκομάνοι και το τουρκομάνικο χαλί στη σύγχρονη εποχή	267
Οι κατηγορίες των τουρκομανικών χαλιών	268
Τεκέ.....	269
Σαρόύκ.....	270
Ερσαρί.....	270
Σαλόρ	270
Γιομούτ	272
Τσοντόρ.....	272
ΤΟ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ ΧΑΛΙ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ	275
Ιστορική εξέλιξη του κινέζικου χαλιού.....	275
Η σύγχρονη ταπητουργία στην Κίνα	281
Η ερμηνεία της αισθητικής των κινέζικων χαλιών και ο συμβολισμός των μοτίβων τους ...	286
Σύμβολα του Κομφουκιανισμού	286
Σύμβολα του Βουδισμού	287
Σύμβολα του Ταοϊσμού	288
Η ΥΦΑΝΣΗ ΧΑΛΙΩΝ ΣΤΟ ΘΙΒΕΤ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΠΑΑ	293
Η ΥΦΑΝΣΗ ΧΑΛΙΩΝ ΣΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΤΟΥΡΚΕΣΤΑΝ (ΣΙΝΤΖΙΑΝΓΚ)	297
Ο λωτός ή δέντρα λωτού.....	300
Μενταγιόν	300
Πλέγμα από οκτάγωνα ή αγκυλωτά γκουλ	301
Πέντε άνθη	301

Προσευχητάρια.....	301
Η ΥΦΑΝΣΗ ΧΑΛΙΩΝ ΣΤΗΝ ΙΝΔΙΑ	303
Η ΥΦΑΝΣΗ ΧΑΛΙΩΝ ΣΤΟ ΠΑΚΙΣΤΑΝ	309
Η ΥΦΑΝΣΗ ΧΑΛΙΩΝ ΣΤΟ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	315
Αφγανικές Μπουχάρες	316
Μαούρι	318
Νταουλάνταμπαντ	319
Αντχόι	319
Σουλεημάν ή Καργκάι	319
Αφγανικά Μπελούτς.....	321
Τα χαλιά του πολέμου	322
Το χαλί Μπελούτς Καλάζ	324
Η ΥΦΑΝΣΗ ΧΑΛΙΩΝ ΣΤΟ ΜΑΡΟΚΟ	327
Ραμπάτ	328
Τα χαλιά στην περιοχή του Μέσου Άτλαντα	331
Τα χαλιά στην περιοχή του Μεγάλου Άτλαντα	331

ΤΟ ΚΙΛΙΜΙ

Κιλίμι - Υφαντά	335
Σούμακ	339
Τσιτσίμ	340
Ταϊμανί	341
Βερνέ	342
Μουσβάνι	342
Μαλάκι	342
Σοφράς	342
Τα κιλίμια του Μαρόκου	342

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΧΑΛΙΟΥ

Αγορά και συντήρηση	347
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	351
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	353
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	359